

**Ψήφισμα για τα ζητήματα λειτουργίας των συνταγματικώς
κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών¹**

Οι συνταγματικώς κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές συμβάλλουν στη διασφάλιση θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών. Η συγκρότηση και λειτουργία τους ανταποκρίνεται στη δυσκολία των υπαρχόντων διοικητικών μηχανισμών να αντιμετωπίσουν πολυδιάστατα ζητήματα προστασίας ορισμένων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, που απειλούνται από την χρήση των νέων τεχνολογιών. Οι Ανεξάρτητες Αρχές έχουν εξοπλιστεί, επίσης, με αρμοδιότητες για την ορθολογικότερη ρύθμιση της άσκησης ελευθεριών, που συνδέονται με την οικονομία της αγοράς, η οποία απειλεί, αν μείνει ανεξέλεγκτη, ατομικά δικαιώματα και συλλογικά αγαθά μεγάλης σημασίας. Η συνταγματοποίηση κατά την αναθεώρηση του 2001 εξέφρασε τη βούληση της θεσμικής ενίσχυσης των Ανεξάρτητων Αρχών και της λειτουργίας τους υπέρ της προστασίας των δικαιωμάτων χωρίς παρεμβολές από την εκάστοτε κυβερνητική εξουσία.

Το έργο των Ανεξάρτητων Αρχών είναι, επομένως, όχι μόνον αναγκαίο και αναντικατάστατο, λόγω των πολύπλοκων τεχνολογικών εξελίξεων και της χαστικής και ανεξέλεγκτης οικονομίας της αγοράς, αλλά συνταγματικά προβλεπόμενο και επιβαλλόμενο, διότι μόνον έτσι μπορούν να προστατευτούν αποτελεσματικά ορισμένα δικαιώματα των πολιτών και να τηρηθούν οι εγγυήσεις ενός ουσιαστικού κράτους δικαίου.

Η ΕΕΔΑ παρακολουθεί το ζήτημα της ομαλής λειτουργίας των συνταγματικώς κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών στο πλαίσιο των θεμάτων που άπτονται των δικαιωμάτων του ανθρώπου, κατ' εφαρμογή του

¹ Το εν λόγω ψήφισμα υιοθετήθηκε από την Ολομέλεια της ΕΕΔΑ στην από 14 Φεβρουαρίου 2008 συνεδρίασή της.

άρθρου 1 του ιδρυτικού της νόμου 2667/1998. Η σπουδαιότητα του ρόλου τους για την προστασία των δικαιωμάτων του ανθρώπου εκφράζεται εξάλλου με την εκπροσώπηση στην ΕΕΔΑ τριών εκ των πέντε συνταγματικώς κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών και συγκεκριμένα, του Συνηγόρου του Πολίτη, της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.) και του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.), ενώ και οι λοιπές συνταγματικώς κατοχυρωμένες Αρχές, η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών (Α.Δ.Α.Ε.) και το Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), είναι αρμόδιες για τη διασφάλιση και προστασία δικαιωμάτων, που έχουν επανειλημμένα απασχολήσει την ΕΕΔΑ.

Με αφορμή τη μη συμμόρφωση της Διοίκησης την 17.11.2007 με την απόφαση 58/2005 της εκ του Συντάγματος αρμόδιας Α.Π.Δ.Π.Χ., η οποία είχε ρητώς απαγορεύσει τη λειτουργία των εγκατεστημένων σε διασταυρώσεις ή οδικούς άξονες συσκευών εικονοληψίας κατά τη διάρκεια διαδηλώσεων, η ΕΕΔΑ εκφράζει την ανησυχία της για την αποδυνάμωση της προβλεπόμενης από το Σύνταγμα αρμοδιότητας της Α.Π.Δ.Π.Χ. και τονίζει την ανάγκη σεβασμού των αποφάσεων της Αρχής από τα άλλα πολιτειακά όργανα.

Ζητήματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων ανάλογης δυσκολίας αντιμετωπίζουν όλες οι συνταγματικώς κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές. Ο απαρέγκλιτος σεβασμός της θεσμικής ανεξαρτησίας τους αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την αποτελεσματική προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των συνταγματικώς κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών. Το άρθρο 101Α του Συντάγματος προσθέτει την εγγύηση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας των μελών τους, ώστε να αποκλείεται οποιαδήποτε παρέμβαση από τη Διοίκηση και να διασφαλίζεται η ανεξαρτησία του ελεγκτή από τον ελεγχόμενο.

Η επιλογή των μελών από τη Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής με ομοφωνία ή πάντως με την αυξημένη πλειοψηφία των 4/5 των μελών της, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 101Α του Συντάγματος, όπως έχει τονίσει η ΕΕΔΑ σε προηγούμενη απόφαση σχετικά με το ζήτημα του

ελέγχου την Ανεξάρτητων Αρχών², ωθεί στην εκλογή προσωπικοτήτων εγνωσμένου κύρους και υπερκομματικής αποδοχής με αποτέλεσμα την ενδυνάμωση της ανεξαρτησίας των Αρχών. Επιπροσθέτως επισημαίνεται ότι η παρ. 2 του άρθρου 3 του Ν. 3051/2002 (ΦΕΚ Α' 220/20.09.2002) για τις συνταγματικώς κατοχυρωμένες Ανεξάρτητες Αρχές προβλέπει την ανανέωση της θητείας των μελών τους με τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η συνέχεια της λειτουργίας των Ανεξάρτητων Αρχών.

Η ΕΕΔΑ υπογραμμίζει ότι απαραίτητη προϋπόθεση, κατά τα ανωτέρω, για την εύρυθμη λειτουργία των συνταγματικώς κατοχυρωμένων Αρχών αποτελεί η εξεύρεση συναινετικών λύσεων, σε συνδυασμό με την επιλογή ατόμων που διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις, ικανότητες, κύρος και δημοκρατικό ήθος. Επιπλέον, προκειμένου να ανταποκριθούν στο συνταγματικό τους ρόλο, οι Ανεξάρτητες Αρχές χρειάζονται το κατάλληλο υλικοτεχνικό και ανθρώπινο δυναμικό, για την ενίσχυση και βελτίωση του οποίου οφείλει να μεριμνήσει η Πολιτεία.

Η σημαντική συμβολή των συνταγματικώς κατοχυρωμένων Ανεξάρτητων Αρχών στην προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων συνεπάγεται ότι κάθε ενέργεια αντίθετη προς τις αποφάσεις τους, ανεξαρτήτως προέλευσης, σημαίνει υποβάθμιση του έργου τους και θέτει σε κίνδυνο το σεβασμό των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Για τους λόγους αυτούς, η ΕΕΔΑ:

1. Χαιρετίζει την ανανέωση της θητείας του ΕΣΡ και του Συνηγόρου του Πολίτη και καλεί τα κόμματα που εκπροσωπούνται στη Βουλή να ομονοήσουν για την ταχύτατη επιλογή των μελών των υπολοίπων Ανεξάρτητων Αρχών, των οποίων η θητεία έχει λήξει.

2. Απευθύνει έκκληση, τόσο προς την εκτελεστική όσο και προς τη δικαστική εξουσία, για την προάσπιση του θεσμικού ρόλου των Ανεξάρτητων Αρχών στο πλαίσιο της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου.

Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 2008

² Απόφαση της ΕΕΔΑ για το θέμα του ελέγχου των Ανεξάρτητων Αρχών και των θεσμών προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της 03.05.2007.